

“มอนสเตอร์” ไม้ฟอกอากาศ ราชินีแห่งใบไม้

นายกิติวัฒน์ ตีจินดา

นักวิชาการโสตทัศนศึกษา
คณะศิลปศาสตร์
มหาวิทยาลัยแม่โจ้

ต้นมอนสเตอร์

ปัจจุบันสถานการณ์หมอกควันและฝุ่นละอองที่ปกคลุมในพื้นที่ภาคเหนือตอนบน มีความรุนแรงมากขึ้นทุกวัน ซึ่งเกิดจากทั้งสาเหตุไฟป่า และการเผาในที่โล่ง ส่งผลเสียต่อสุขภาพ สิ่งที่สามารถช่วยได้ที่อยู่รอบตัวของเรานั้นก็คือ ต้นมอนสเตอร์

ทำความรู้จัก

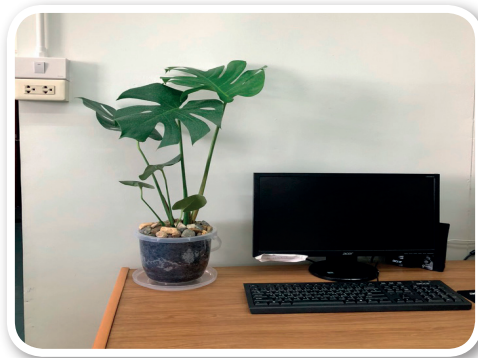
ต้นมอนสเตอร์ (Monstera) มีชื่อวิทยาศาสตร์: *Monstera deliciosa* Liebm. จัดอยู่ในวงศ์: Araceae เป็นไม้ประเภทเลื้อยขนาดกลาง ลักษณะลำต้นมีข้อสั้น เลื้อยได้ไกล 2 - 4 เมตร และลักษณะของใบเป็นใบเดี่ยว ออกสลับระนาบเดียว รูปหัวใจป้อม ขนาด 20 - 40 x 50 - 90 เซนติเมตร ปลายแหลม โคนเว้ารูปหัวใจ แผ่นใบหนาคล้ายแผ่นหนัง เมื่อตอนต้นเล็กใบหยักเว้าเป็นแฉกและไม่มีช่องระหว่างเส้นใบ เมื่อโตเต็มทีใบเปลี่ยนรูปและมีช่องฉลุ เป็นหนึ่งในต้นไม้ฟอกอากาศ เพราะนอกจากจะสร้างความสวยงาม ร่มรื่น สบายตาแล้ว ต้นมอนสเตอร์ยังมีประสิทธิภาพในการฟอกอากาศในห้องได้ด้วย ถือได้ว่าเป็นราชินีแห่งใบไม้ ที่มีรูปทรงของใบสวยงามชื่อ “ราชินีแห่งใบไม้” เป็นพืชที่มีต้นกำเนิดจากเขตร้อนชื้นตามป่าดิบเขาและหมู่เกาะของทวีปอเมริกา โดยชื่อ Monstera มาจากภาษาละติน Monstrous ที่แปลว่า “ผิดแปลก” เนื่องจากลักษณะรูปทรงของใบที่มีขนาดใหญ่และมีรอยฉีกขาดเป็นลายสวยเหมือนกับได้รับการฉลุอย่างประณีต ทำให้ต้นมอนสเตอร์กลายเป็นไม้ประดับที่ได้รับความนิยมมากขึ้นเรื่อย ๆ ในหมู่นักจัดดอกไม้และนักแต่งบ้าน รูปทรงของใบและสีเขียวเข้มที่สวยงาม โดยถูกนำไปทำเป็นต้นไม้ปลอมหรือลวดลายวอลเปเปอร์ผนังบ้าน อีกทั้งยังนิยมตัดก้านใบปักแจกันประดับแทนดอกไม้

ภาพที่ 1 การนำต้นมอนสเตอร์มารับแสงรำไรยามเช้า

การดูแล

เนื่องจากเมืองไทยมีสภาพอากาศร้อนชื้นเหมือนแหล่งกำเนิด ต้นมอนสเตอร์จึงกลายเป็นพืชที่ปลูกในไทยได้สบาย ดูแลง่าย ทั้งยังเหมาะกับการปลูกเป็นไม้ประดับภายในห้อง เพราะต้นมอนสเตอร์ไม่ต้องการแสงแดดมาก ชอบความชื้น (ดังนั้นปลูกในห้องแอร์ได้ ไม่มีปัญหา) แต่ควรเลือกตั้งไว้ในบริเวณที่มีแดดรำไร อากาศถ่ายเทได้ดีจะเติบโตและมีใบที่เขียวสวยงามขึ้น รดน้ำทุก 3 - 4 วันครั้ง ไม่ควรรดน้ำให้ชุ่มเกินไปจนน้ำขัง แนะนำให้ปลูกลงกระถางเซรามิกหรือดินเผาที่ให้อุณหภูมิต่ำลง ยิ่งเป็นกระถางที่มีรูกันกระถางเพื่อระบายน้ำจะดีมาก

ภาพที่ 2 ใช้ตกแต่งที่โต๊ะทำงาน ในห้องต่าง ๆ หรือ บริเวณรอบบ้าน

วิธีการปลูก

ใช้กาบมะพร้าวผสมกับดินเพื่อรักษาและดูดซับความชื้น หากกระถางไม่มีรูระบายน้ำไม่ควรรดน้ำมากเกินไป วิธีสังเกต คือ ให้ใช้มือสัมผัสหน้าดินว่ายังมีความชื้นอยู่หรือเปล่า ถ้าดินแห้งเมื่อใดค่อยรดน้ำ ที่สำคัญอย่านำต้นมอนสเตอร่าไปตั้งไว้ให้สัมผัสกับแดดโดยตรงเด็ดขาด แค่เพียงวันเดียวใบเขียวขจีอันสวยงามของมันก็อาจไหม้กลายเป็นสีน้ำตาลได้ ต้นมอนสเตอร่าจะเติบโตด้วยการแตกกิ่งใหม่ออกมาและขยายออกมาเป็นก้านใบใหญ่โตไปเรื่อย ๆ แต่ลำต้นจะไม่สูงขึ้นจากเดิมสักเท่าไร และควรหมั่นใช้ผ้าชุบน้ำเช็ดฝุ่นออกจากใบเพื่อความสวยงาม

ภาพที่ 3 การตั้งไว้ไม่ให้สัมผัสกับแสงแดดโดยตรง

เคล็ดลับ

การให้ใบมอนสเตอร่าเขียวเข้มและเงางามอยู่ตลอดเวลา คือ การให้ปุ๋ยหรือแร่ธาตุทางใบโดยใช้ปุ๋ยละลายช้า สูตร 13-13-13 ใส่ 3 เดือนครั้ง คุณสมบัติของปุ๋ยที่ค่อย ๆ ปลดปล่อยธาตุอาหารออกมาทีละน้อยอย่างช้า ๆ ทำให้ต้นไม้ได้รับธาตุอาหารสม่ำเสมอ จึงไม่เป็นอันตรายต่อพืช เหมาะสำหรับผู้ที่ไม่มีเวลาดูแลต้นไม้บ่อย ๆ หรือ ใช้ปุ๋ยสูตร RPF ของมูลนิธิโครงการหลวง รดสัปดาห์ละ 2-3 ครั้งตามความเหมาะสม โดยใช้ควบคู่กับปุ๋ยทางใบ เช่น ยูนิเลท โปฟอสาน โกลด์ฟิช ปุ๋ยเกรดต่าง ๆ เช่น 10-20-30, 30-20-10, 12-54-12 ตามความเหมาะสม และการฉีดใบ ควรฉีดด้วยน้ำเปล่า 1 ครั้ง เพื่อทำความสะอาดสิ่งสกปรกออก ตามด้วยเช็ดด้วยน้ำอัดลม โดยการใช้น้ำส้มสายชูหรือผ้าชุบน้ำอัดลมบิดให้หมาดแล้วเช็ดอีกครั้ง เพียงแค่นี้จากที่ใบมีแต่คราบน้ำก็จะเงางามขึ้นมาทันที

ภาพที่ 4 ใบต้นมอนสเตอร์ที่เขียวสมบูรณ์

การขยายพันธุ์

ต้นมอนสเตอร์มีการขยายพันธุ์อยู่ 2 วิธี คือ การปักชำด้วยลำต้นและการเพาะเมล็ด ซึ่งทั้ง 2 วิธี ใช้ระยะเวลาไม่แตกต่างกันมาก แต่การขยายพันธุ์ด้วยการปักชำด้วยลำต้นจะเป็นที่นิยมมากกว่า เนื่องการขยายพันธุ์ด้วยเมล็ดนั้นต้องส่งนำเข้าเมล็ดจากต่างประเทศและหายาก ซึ่งจะมีตามฤดูกาลเท่านั้น จึงทำให้มีเมล็ดพันธุ์เพาะปลูกไม่ได้ตลอดทั้งปี

การปักชำด้วยลำต้น

1. ตัดลำต้นมอนสเตอร์เป็นท่อน ๆ ความยาวประมาณ 5-6 เซนติเมตร
2. นำไปแช่ในน้ำยาเร่งรากประมาณ 15-20 นาที
3. นำไปวางเรียงกันบนแปลงที่เตรียมไว้ ชั้นแรกติดกับพื้นปูด้วยเปลือกมะพร้าวสับชั้นใหญ่ ชั้นที่สอง ถัดขึ้นมาใช้เปลือกมะพร้าวสับชั้นเล็ก แล้ววางท่อนต้นมอนสเตอร์ที่แช่น้ำยาเร่งรากไว้ข้างบน แล้วโรยทับด้วยขุยมะพร้าวละเอียดให้ท่อนโผล่รับแสงเล็กน้อย ระยะเวลาที่รากงอกและแตกใบ ประมาณ 5 สัปดาห์
4. รอให้ใบแข็งแรงแล้วย้ายไปปลูกในกระถางหรือแปลงอีกครั้ง

ภาพที่ 5 การขยายพันธุ์ด้วยลำต้น

การเพาะเมล็ด

1. นำขุยมะพร้าวหรือกาบมะพร้าวสับละเอียดที่แช่น้ำไว้ 1-2 วัน ใส่เชื้อไตรโคเดอร์มาลงไปตอนแช่ แล้วบีบน้ำออกนำไปใส่หลุมหรือภาชนะที่เตรียมไว้ใช้เพาะเมล็ด (ในกรณีที่ใช้พีทมอส ไม่จำเป็นต้องนำไปแช่น้ำ)
2. ใช้นิ้วมือจิ้มลงไปให้เป็นหลุมเล็กน้อย แล้วนำเมล็ดพันธุ์วางลงในหลุมกลบเล็กน้อย
3. นำไปวางไว้ในที่ร่มหรือมีแดดรำไร รดน้ำเช้า หรือดูที่วัสดุปลูกอย่าให้แห้งเกินไปและอย่าให้แฉะ ระยะเวลาที่รากงอกและแตกใบ ประมาณ 5 สัปดาห์
4. รอให้ใบแข็งแรงแล้วย้ายไปปลูกในกระถางหรือแปลงอีกครั้ง

ภาพที่ 6 การขยายพันธุ์เพาะในถาดหลุมด้วยเมล็ด

การปลูกต้นมอนสเตอร์่า ถือได้ว่าต้องใช้ระยะเวลาานพอสมควรในการเพาะปลูกใครที่รักต้นไม้หรือกำลังมองหารายได้เสริม ขอแนะนำสำหรับคนที่มีความรู้และมีเวลาให้กับต้นไม้ เพราะจะต้องใส่ใจดูแลทุกขั้นตอน ตั้งแต่การอนุบาลต้นกล้าจนถึงตอนโต ถือได้ว่าเป็นต้นไม้ที่ต้องใส่ใจทุกรายละเอียด ตั้งแต่การเลือกต้นพันธุ์หรือเมล็ดที่มีคุณภาพ การใส่ปุ๋ยเพิ่มแร่ธาตุ และการควบคุมแสงให้เหมาะสม จึงจะได้ต้นมอนสเตอร์่าที่แข็งแรง ใบฉูด มีแฉก สีเขียวเข้มสวยงาม และถือได้ว่าเป็นต้นไม้ที่สามารถขายได้ทั้งต้นและใบตลอดทั้งปี

เอกสารอ้างอิง

สวนชมสุข มอนสเตอร์่า ไม้ตัดใบสีชล. 2562. **Follow you weird idea.**

[ระบบออนไลน์]. แหล่งที่มา <https://www.facebook.com/photo/?fbid=823104998150952>

(10 มีนาคม 2563).

สำนักพิมพ์บ้านและสวน. 2563. **พลูฉีก/มอนสเตอร์่า.** [ระบบออนไลน์].

แหล่งที่มา <https://www.baanlaesuan.com/plants/climber-scandent/135945.html> (5 มีนาคม 2563).